

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
№ 6 (88) 2013 листопад–грудень

Виходить раз на два місяці

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Заснований у 1995 р., видається з 1996 р.
До 2012 р. журнал виходив у світ під
назвою «Фізичне виховання в школі»

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації серія КВ № 18311-7111 р від 25.10.2011 р.
Схвалено вченою радою Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова (протокол від 25.06.2013 р. № 11)

Передплатний індекс 74639

ГОЛОВА РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Олексій ТИМОШЕНКО – директор Інституту фізичного виховання та спорту НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР Костянтин ДМИТРЕНКО

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Анатолій ІЛЬЧЕНКО – начальник Київського обласного управління з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Валерій ЛІСАВСЬКИЙ – кандидат педагогічних наук
Гейназій АРЗЮТОВ – доктор наук з фізичного виховання та спорту

Іван БЕХ – доктор психологічних наук, дійсний член НАПН України

Юрій БОРОДІН – кандидат педагогічних наук

Оксана ВАЦЕБА – кандидат педагогічних наук

Едуард ВІЛЬЧКОВСЬКИЙ – доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України

Костянтин ВІХРОВ – доктор філософії, кандидат педагогічних наук

Володимир ВОЛКОВ – доктор педагогічних наук

Леонід ВОЛКОВ – доктор педагогічних наук

Анатолій ДУБЕНЧУК – завідувач методичного кабінету фізичної культури і здоров'я Рівненського ОІПОПП

Мирослав ДУТЧАК – доктор наук з фізичного виховання та спорту

Валентина ЄРМОЛОВА – кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Микола ЗУБАЛІЙ – кандидат педагогічних наук

Любов ІВАНОВА – кандидат педагогічних наук

Тетяна КРУЦЕВИЧ – доктор наук з фізичного виховання та спорту

Микола НОСКО – доктор педагогічних наук

Валерій ПОНОМАРЕНКО – кандидат педагогічних наук

Анатолій ПОПОВ – кандидат педагогічних наук

Станіслав ПРИСЯЖНЮК – кандидат наук з фізичного виховання та спорту

Леонід СЕРГІЄНКО – доктор педагогічних наук

Володимир СТОЛПЕНКО – кандидат педагогічних наук

Людмила СУЩЕНКО – доктор педагогічних наук

Володимир ТКАЧУК – доктор біологічних наук

Станіслав ТРИЛІС – заслужений учитель України

Олександр ШАМІЧ – кандидат педагогічних наук

Валентина ШЕВЧЕНКО – голова Всеукраїнського благодійного фонду сприяння розвитку фізичної, культури, спорту і туризму

Анатолій ШЕПЕЛЬ – директор спортивної школи імені В. Любановського, майстер спорту

© «Педагогічна преса», 2013

© «Фізичне виховання в сучасній школі», 2013

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи
Варіативний модуль «Теніс» _____ 2

ВСЕУКРАЇНСЬКІ КОНКУРСИ

Наталія Кравченко – лауреат Всеукраїнського конкурсу на кращий інноваційний урок фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу _____ 6

Кравченко Наталія. Урок-гра з фізичної культури «Чарівний Мадагаскар» для учнів 3 класу _____ 6

Кравченко Наталія. Урок фізичної культури з елементами футболу. 7 клас _____ 9

МЕТОДИКА, ПРАКТИКА, РЕКОМЕНДАЦІЇ

Присяжнюк Станіслав. Уроки фізичної культури у 4 класі. Методичні рекомендації.
Другий семестр _____ 12

Присяжнюк Станіслав. Уроки фізичної культури у 5 класі. Методичні рекомендації.
Перший семестр _____ 15

Ковальчук Надія, Санжук Володимир. Використання загальнорозвивальних вправ у школі _____ 17

Рибалко Володимир. Дитяче спортивне свято як засіб забезпечення рухової активності учнів _____ 21

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В ШКОЛІ

Єрмолова Валентина, Павленко Євгеній. Педагогічна концепція та ідеї
П'єра де Кубертена _____ 26

НАУКА – ВЧИТЕЛІВІ ФІЗКУЛЬТУРИ

Грибан Григорій, Тимошенко Олексій. Формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей у студентів вищих навчальних закладів _____ 30

Тимчик Микола. Зміст патріотичного виховання учнів 7–9 класів у процесі фізкультурно-масової роботи _____ 35

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ У ЗАХОДАХ

Павленко Віктор. Всеукраїнські змагання серед школярів «Старти надій-2013» _____ 39

Коломєць Галина, Негрієнко Алла, Ребриня Анатолій. Школа безпеки. Збір змагання юних рятувальників _____ 40

Ільченко Анатолій, Стеценко Володимир. «Осінні канікули 2013 року». Спортивні ігри серед школярів Київської області _____ 43

ІНФОРМАЦІЯ

Тематичний показчик публікацій у журналі «Фізичне виховання в сучасній школі» у 2013 році _____ 45

Вимоги до оформлення авторських рукописів _____ 48

На першій сторінці обкладинки стартують учасники забігу на 60 м у фіналі Всеукраїнських змагань серед школярів «Старти надій – 2013» в Міжнародному дитячому центрі «Артек».

(Фото Віктора Павленка)

ФОРМУВАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ГРИБАН Григорій Петрович – завідувач кафедри фізичного виховання і рекреації Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор педагогічних наук;

ТИМОШЕНКО Олексій Валерійович – директор Інституту фізичного виховання і спорту НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор

Розкрито аспекти формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей у студентів вищих навчальних закладів. Представлено основні поняття та інтегральна технологія навчання студентів у курсі фізичного виховання; визначено складові фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх фахівців.
Ключові слова: фізичне виховання, технологія навчання, фізкультурно-оздоровча компетентність, методична система, студент.

Розвиток системи фізичного виховання в Україні залежить від соціально-економічних, політико-правових, організаційних, науково-методичних умов. Незважаючи на це, рівень фізичного розвитку, фізичної підготовленості і здоров'я учнівської і студентської молоді в Україні набули критичного характеру. Складна соціально-економічна й екологічна ситуація та духовна криза в суспільстві викликають все більшу занепокоєність станом здоров'я й фізичної підготовленості учнів та студентів. Останніми роками в Україні під час проведення уроків з фізичної культури сталося 17 трагічних випадків, внаслідок яких лікарі не змогли врятувати дітей. Це суттєво позначилося на ставленні учнів та їхніх батьків до фізичного виховання в школі, організації й проведення уроків фізичної культури, до діяльності вчителів. У зв'язку зі згаданими трагічними випадками на уроках фізкультури та низьким рівнем здоров'я учнів було скасовано спортивні нормативи для учнів загальноосвітніх шкіл. В Україні скасовано також Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення, що негативно вплинуло на стан фізичної підготовленості студентської молоді й призвело до втрати стратегічних і стандартних шляхів удосконалення фізичної підготовки на кафедрах фізичного виховання вищих навчальних закладів.

Сучасна система фізичного виховання не може задовольнити природну біологічну потребу молоді в руховій активності, не забезпечує її необхідним рівнем здоров'я, фізичної підготовленості, працездатності, науково обґрунтованими освітніми й оздоровчими технологіями, які могли б сформувати у молодого покоління

фізкультурно-оздоровчу компетентність, конче потрібну в подальшій життєдіяльності. Водночас фізичне виховання як навчальна дисципліна дає змогу вирішувати освітні, виховні та оздоровчі завдання, які спроможні забезпечити збалансований педагогічний вплив на студента відповідно до сучасних вимог формування творчої, інтелектуальної, морально-вольової та фізично досконалої особистості, яка володіє фізкультурно-оздоровчими компетентностями і здатна забезпечити в подальшій життєдіяльності здоровий спосіб власного життя та життя своїх рідних, близьких і членів трудового колективу.

У зв'язку з цим підвищуються вимоги до освітньо-виховної ролі вчителів загальноосвітніх шкіл, викладачів вищих навчальних закладів, які мають забезпечити формування фізичного, психічного й духовного здоров'я молоді. Фізичне виховання учнівської молоді має відображати нові підходи до формування гармонійного розвитку особистості, формувати у кожного учня дбайливе ставлення до власного здоров'я, навчати студентів умінь набувати нові знання, навичок дотримуватися здорового способу життя, який базується на раціональній руховій активності, виконанні норм, правил і вимог особистості й суспільної гігієни. З огляду на вимоги часу навчальний процес з фізичного виховання має забезпечити у майбутніх фахівців повноцінне формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей.

Основними поняттями компетентнісного підходу є поняття *компетентність* і *компетенція*. **Компетентність** – інтегральна якість особистості, яка характеризує готовність людини до ефективної реалізації тієї чи іншої соціальної

ролі (професіонала, члена суспільства, громадянина та ін.). *Професіональна компетентність* розглядається як інтегральна характеристика особистості працівника (фахівця), яка відображає як ступінь засвоєних знань, умінь і навичок у тій чи тій сфері професійної діяльності, так і сукупність особистих якостей, які формують вміння ефективно діяти в суспільстві. **Компетентність** – результат освіти, який виявляється в готовності людини до вирішення певних завдань професійної та позапрофесійної діяльності на основі використання нею внутрішніх і зовнішніх ресурсів [3].

Поняття *компетентність* трактується як складна інтегрована характеристика особистості, пов'язана із сукупністю знань, умінь, навичок, ставлень, а також досвіду, що дає змогу ефективно виконувати певні соціальні функції, забезпечуючи розв'язання проблем і досягнення певних стандартів у галузі професії або видів діяльності [6, с. 18]. Ряд дослідників [1, 5] також дотримуються думки, що *компетентність* відрізняється від понять *знання*, *вміння*, *навички*, й має інтегративний характер, співвідноситься з ціннісно-смісловими характеристиками особистості, які орієнтують на практичну діяльність.

Категорія *компетентність* набуває особливої ваги під час проектування та організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Теоретико-методологічні основи компетентнісного підходу до результатів навчальної діяльності та аналіз компетентностей розкриті в працях вітчизняних і зарубіжних науковців: Н. М. Бібік, В. А. Болотова, В. В. Серикова, Т. Г. Браже, В. М. Веденського, Г. П. Грибана, О. С. Заблоцької, А. К. Маркової, О. І. Пометун, А. В. Хуторського та інших.

У галузі фізичного виховання під *компетентністю* можна розглядати: складне системне особистісне утворення, що містить мотиваційно-ціннісні орієнтації на здоровий спосіб життя; емоційні і вольові складові, які забезпечують готовність фахівця до фізичного самовдосконалення і саморозвитку за допомогою засобів фізичної культури та спорту; наявність системних фізкультурно-оздоровчих знань, суб'єктного досвіду, умінь і навичок для вирішення фізкультурно-оздоровчих питань у соціальній інфраструктурі життєдіяльності або у виробничому колективі [4, с. 179].

Змістовий і системний аналіз компетентнісного підходу до навчальної діяльності з фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчих заходів у вищих навчальних закладах дав змогу виділити складові фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх фахівців. Основною положенню ідеєю згаданого підходу є те, що

фізкультурно-оздоровчі компетентності студентів забезпечують процес саморозвитку і самовдосконалення, збереження здоров'я, підтримання високого рівня фізичної підготовленості і працездатності, дотримання здорового способу життя, наявність умінь і навичок залучити до цього інших у процесі професійної діяльності. До **фізкультурно-оздоровчих компетентностей** майбутніх фахівців можна віднести:

- **проектувальну компетентність** – здатність до проектування власної рухової активності, способу життя, підтримання доброго стану здоров'я, високої фізичної підготовленості й працездатності та вміння передати це іншим;

- **особистісну (індивідуально-психологічну) компетентність** – здібність і вміння встановлювати міжособистісні відносини: «студент – викладач», «студент – колектив студентів», «майбутній фахівець – члени трудового колективу», «фахівець – управлінсько-адміністративний апарат»;

- **управлінську компетентність** – наявність знань, умінь і навичок організації та управління фізкультурно-оздоровчою роботою у сфері виробництва і трудового колективу;

- **методичну компетентність**, що характеризується рівнем теоретичних знань у галузі фізкультурно-оздоровчої діяльності, вміннями виконувати фізичні вправи та види рухової активності, наявністю знань безпеки життєдіяльності та надання першої допомоги потерпілому, організацією здорового способу життя в сім'ї або колективі. **Методична компетентність** майбутнього фахівця у галузі фізичного виховання і спорту розглядається як результат методичної підготовки випускника вищого навчального закладу. **Від того, наскільки кваліфіковано, як успішно справляється фахівець з виконанням завдань фізкультурно-оздоровчої діяльності у сфері професійної діяльності, й залежить критерій оцінки його методичної компетентності;**

- **рефлексивну компетентність**, яка пов'язана з вміннями виконати самоаналіз і самооцінку своєї фізкультурно-оздоровчої діяльності, оцінити стан здоров'я, фізичного розвитку, фізичної підготовленості, працездатності, рухової активності та поставити нові фізкультурно-оздоровчі або спортивні завдання для себе та членів свого колективу.

Аналіз підходів до вивчення навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів показує, що компетентнісний підхід об'єднує провідні ідеї і принципи реалізації діяльнісного, особистісно-орієнтованого, особистісно-діяльнісного, акмеологічного і андрогогічного підходів. Компетентнісний підхід

у процесі фізичного виховання інтегрує принципи:

- *діяльнісного підходу*, оскільки фізкультурно-оздоровча компетентність безпосередньо виявляється в навчальній і позанавчальній діяльності з фізичного виховання й пов'язана з виявом, прийняттям і вирішенням багатьох проблем і завдань;

- *особистісно-орієнтованого підходу*, спрямованого на особистість, її фізкультурно-оздоровчі потреби і можливості, на її цілі і цінності, становлення фізичних, естетичних і духовних рис;

- *акмеологічного підходу*, який розглядається як невідмінний атрибут або готовність, що визначає прагнення особистості до здійснення фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- *андрологічного підходу*, що базується на орієнтуванні студента на самостійне опанування знань, умінь і навичок, на залучення до здорового способу життя, побудови і корекції власної фізкультурно-оздоровчої діяльності, гнучкої адаптації до мінливих умов професійної діяльності.

Особистісно-орієнтована технологія фізичного виховання може розглядатися як упорядкована сукупність педагогічних дій, операцій і заходів, які забезпечують досягнення запланованого результату навчання у мінливих умовах навчально-виховного процесу. Зміни можуть бути зумовлені різним рівнем фізичної та технічної підготовленості студентів, їх мотивацією, інтересами та уподобаннями.

Педагогічна технологія має задовольняти певні методологічні вимоги та критерії технологічності: *концептуальність* (опора на певну концепцію, що містить філософські, психологічні, дидактичні та соціально-педагогічні обґрунтування освітніх цілей); *системність* (педагогічна технологія повинна мати всі ознаки системи); *логічність* процесу, взаємозв'язок усіх його складових, цілісність; *керованість* (можливість планування цілей, проектування процесу навчання, поетапної діагностики, варіювання засобами і методами з метою корекції результатів); *ефективність* (оптимальність витрат, гарантованість досягнення запланованого результату – певного стандарту навчання); *відтворюваність* (можливість застосування в інших однотипних умовах, іншими суб'єктами); *єдність змістової і процесуальної складової*, їх взаємозумовленість [2, с. 131–132].

Відбір змісту навчального матеріалу не може обмежуватися лише матеріалом, який спрямований на забезпечення студентів теоретичними знаннями і практичними навичками й уміннями. Відповідно до професійно-діяльнісного і професійно-особистісного підходів до навчан-

ня студентів зміст навчального процесу з фізичного виховання має включати певні види методичної діяльності: вміння провести комплекс ранкової гігієнічної гімнастики, організувати і провести на виробництві виробничу гімнастику (зв'язна гімнастика, фізкультхвилинка), спортивно-масові заходи, суддівство спортивних змагань, підготувати й організувати туристичний похід тощо.

Засобом формування методичних компетентностей у майбутніх фахівців виступають навчально-методичні завдання, які доповнюють теоретичні відомості та збагачують практичний розділ фізичного виховання. *Навчально-методичні завдання* відрізняються від навчальних завдань складом навчально-методичних дій, під час виконання яких студент оволодіває певними вміннями і навичками.

Методика викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах має здійснюватися за трьома напрямками: 1) *соціологічним* – зв'язок фізичного виховання з навчанням, вихованням, діяльністю, матеріальними, духовними та соціальними умовами життя студентів тощо; 2) *педагогічним* – вивчення закономірностей управління процесом фізичного виховання та його різновидами (тренування, навчальний процес, професійно-прикладна фізична підготовка, реабілітація, рекреація); 3) *біологічним* – вивчення впливу рухової активності на процес життєдіяльності студентів, норми рухової активності, адаптація організму до фізичних навантажень тощо.

Технологія особистісно-орієнтованої фізкультурно-оздоровчої освіти спрямована на досягнення тріади цілей навчання (освіта, розвиток, виховання), які впливають із загальної дидактики, але розкриваються шляхом фізичного виховання. Особливість та складність реалізації методики викладання фізичного виховання потребує модернізації методичної системи, впровадження нових фітнес-програм, оприлюднення інноваційних технологій, відповідної підготовки викладацького складу, придбання вищими навчальними закладами найсучаснішого інвентарю та обладнання. У зв'язку з цим – потреба постійно узгоджувати й удосконалювати зміст навчального процесу з фізичного виховання, враховуючи досягнення у розвитку фізкультурно-оздоровчих технологій, розширювати й поліпшувати матеріально-технічне забезпечення навчального процесу. При цьому методична система фізичного виховання має сприяти розв'язанню традиційної тріади питань: 1. Навіщо студенту фізичне виховання? (Мета фізичного виховання). 2. Чим слід займатися? (Зміст фізичного виховання).

3. Як треба навчати фізичного виховання? (Засоби, методи, організаційні форми).

Вирішення цих питань потребує створення певного навчального середовища. З позиції системного і діяльнісного підходів, основних положень теорії управління педагогічним процесом навчальне середовище можна уявити у вигляді інтегральної моделі, яка складається з шести самостійних і водночас взаємопов'язаних та взаємозалежних моделей: 1) професійної моделі фахівця (місце і роль фізичного виховання в цій моделі); 2) моделі процесу фізичного виховання; 3) моделі управління процесом фізичного виховання; 4) студента; 5) викладача; 6) програмно-нормативного та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу (мал. 1). Усі моделі значною мірою залежать від того, якого фахівця треба підготувати та яке матеріально-технічне забезпечення потрібне для створення навчального середовища (наявність спортивної бази: спортивні зали, стадіони, майданчики, басейни, корти; наявність сучасного обладнання спортивних споруд, інвентарю, спортивного приладдя та місць розташування спортспоруд тощо). Це безпосередньо впливає на якість навчального процесу, мотивацію студентів та потребує відповідної підготовленості викладача.

У процесі створення особистісно-орієнтованого навчального середовища у курсі фізичного виховання викладачу потрібно, відповідно до вимог нормативно-функціональної моделі фахівців, яких готують у вищих навчальних закладах, послідовно розробити всі існуючі моделі. Їх оптимізація в рамках інтегральної моделі навчання студентів сприятиме повнішому задоволенню вимог фізичного виховання щодо підготовки майбутнього фахівця до професійної діяльності. Отже, інтегральне педагогічне моделювання змісту навчального матеріалу, а також організація особистісно-орієнтованого навчання дадуть змогу досягти мети фізичного виховання.

Інтегральна технологія навчання студентів у курсі фізичного виховання

Професійна модель відображає інтегративне функціонування всієї системи фізичного виховання у вищих навчальних закладах, рівень спеціальної фізичної підготовленості, освіченості, наявності рухових умінь і навичок та організаторських здібностей і бажань фахівця підтримувати потрібний рівень рухової активності. Методична система фізичного виховання має позитивно вплинути на формування таких складових професійної моделі: 1) морально-вольові та духовні якості; 2) комунікативні, лідерські та командирські риси; 3) теоретичні знання та рівень освіченості у галузі фізичного виховання; 4) професійно-прикладні фізичні навички та вміння; 5) психофізіологічні якості, що забезпечують професійну підготовленість і надійність; 6) високий рівень фізичної підготовленості і динамічного здоров'я, які забезпечують високу працездатність і професійне довголіття; 7) медико-біологічні знання й антропометричні характеристики; 8) спеціальні якості для «виживання» в екстремальних умовах середовища (повінь, ураган, землетрус, пожежа, снігопад, піщані буревії, втрата орієнтури на незнайомій місцевості тощо); 9) знання, вміння і навички відновлення працездатності, підтримання належного рівня рухової активності, реабілітації після захворювань; 10) високий рівень сформованого мотиваційно-ціннісного ставлення до здорового способу життя та бажання передати його оточуючим.

Модель навчальної дисципліни «Фізичне виховання» обіймає навчальну мету, завдання, освітньо-оздоровчу систему знань, засоби розвитку рухових навичок і умінь, оцінку ступеня і глибини опанування теоретичних, практичних, методичних і професійно-прикладних знань та психофізичних якостей, дидактичні вимоги: наукову обґрунтованість змісту, систематичність та послідовність підготовки тощо.

Модель управління процесом фізичного виховання враховує особливості реалізації викладачем дидактичних можливостей розробленої ним технології викладання фізичного виховання: 1) особливості методу навчання студентів і педагогічної теорії, на основі якої він реалізується; 2) особливості подання навчального матеріалу відповідно до рівня навчання; 3) набір стратегічних можливостей технології навчання: вибір рухової активності і її складності, врахування індивідуальних можливостей та рівня фізичної і технічної підготовленості студентів. Така модель може бути реалізована як технологічна складова забезпечення навчального процесу у вигляді певної технології навчання. Результатом її функціонування виступає методичне забезпечення навчального процесу.

Модель студента дозволяє викладачу аналізувати і враховувати у навчальному процесі психофізіологічні й соціальні риси певної особистості студента, рівень його фізичної і технічної підготовленості, стан здоров'я, рівень навичок і умінь та базових знань, які характеризують навчально-спортивну діяльність та динаміку формування фізичних і професійно-прикладних якостей. Одним із ефективних показників, що суттєво впливає на рівень фізичної підготовленості студентів, є вольова активність та рівень розвитку вольових якостей.

Модель викладача обіймає такі його педагогічні й професійні якості: глибину знань теорії і методики фізичного виховання та спорту, рівень спортивної підготовленості, володіння сучасними методами та інноваційними технологіями навчання, інформаційну культуру, особистий приклад тощо. Виклики часу потребують подолання розриву між існуючим рівнем підготовки викладачів вищих навчальних закладів і вимогами, які ставляться до них у сучасних соціокультурних та економічних умовах.

Модель фахівця (випускника вищого навчального закладу) в інтегральній моделі є зв'язувальною ланкою, яка об'єднує решту її компонентів. Процес фізичного виховання фахівця у педагогіці можна розглядати як системний опис суб'єкта діяльності і пов'язаних з ним об'єктів та середовища, в якому він здійснюється. Важливо відзначити, що модель діяльності (тобто сам навчальний процес фізичного виховання) є еталоном формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей, які дають змогу об'єднати загальну мету і зміст навчання в дидактичну мету і зміст

певної навчальної дисципліни. Виходячи з вимог системно-діяльнісного підходу, навчання фізичного виховання у вищих навчальних закладах має здійснюватися відповідно до кінцевої мети підготовки фахівця певного профілю щодо його майбутньої професійної діяльності. Відтак модель фахівця є основою для проектування, конструювання і створення певної методичної системи фізичного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К.: К.І.С., 2004. – Вип. 3–4. – С. 45–58.
2. Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / С. С. Вітвицька. – Житомир, 2011. – 598 с.
3. Герасименко Е. Н. Формирование специальных компетенций учителя начальных классов у студентов педагогического колледжа: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 – теория и методика профессионального образования / Е. Н. Герасименко. – М., 2008. – 230 с.
4. Грибан Г. П. Фізичне виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів [монографія] / Г. П. Грибан. – Житомир: Вид-во Рута, 2012. – 514 с.
5. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М.: Просвещение, 1996. – 308 с.
6. Пометун О. І. Формування громадської компетентності: погляд з позицій сучасної педагогічної науки / О. І. Пометун // Вісник програм шкільних обмінів. – 2005. – № 23. – С. 18–24.

Грибан Г. П., Тимошенко А. В.

ФОРМИРОВАНИЕ ФИЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНЫХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

Раскрыты аспекты формирования физкультурно-оздоровительных компетентностей у студентов высших учебных заведений. Представлены основные понятия и интегральная технология обучения студентов в курсе физического воспитания, выделены компоненты физкультурно-оздоровительной компетентности будущих специалистов.

Ключевые слова: физическое воспитание, технология обучения, физкультурно-оздоровительная компетентность, методическая система, студент.

Gryban G. P., Tymoshenko O. V.

FORMING SPORT AND HEALTH COMPETENCE BY STUDENTS OF HIGHER EDUCATION ESTABLISHMENTS

Aspects of forming sport and health competence by students of higher education establishments are explicated. The basic concepts of integrated educational technology for students in physical education are presented, the components of sport and health competence of professionals are determined.

Keywords: physical education, educational technology, sport and health competence, methodical system, student.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АВТОРСЬКИХ РУКОПИСІВ

1. Структура наукової статті має відповідати вимогам Постанови ВАК України за № 1-02/3 від 5 січня 2003 р., а саме: обов'язково включати такі елементи: а) постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; б) аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які посилається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття; в) формулювання цілей статті (постановка завдання); г) виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; д) висновки з результатів дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі.

2. Обсяг статті – до 7 сторінок тексту формату А4 українською мовою, через півтора інтервали, шрифт Times New Roman, кегль 14, внутрішнє поле 170 мм, у редакторі MS Word 97–2010 у форматі *.doc або *.docx. **Форматування тексту** (абзацні відступи, інтервали, нумерація та маркування списків тощо) **виконувати вручну** без використання автоматичного форматування.

3. **Бібліографія до рукопису** має бути складена з дотриманням правил стандарту (за алфавітом) і ретельно перевірена. Посилання на літературні джерела в тексті позначати в квадратних дужках, наприклад [1, с. 3].

4. До рукопису статті додається **обов'язково**: коротка анотація (2–3 рядки), **ключові слова**, **прізвище та ініціали автора**, **назва статті** (все українською, російською та англійською мовами), **УДК**, **довідка про автора** (прізвище, ім'я, по батькові – повністю, місце роботи, посада, науковий ступінь, звання, адреса, телефони, **фото автора**).

5. До рукопису додається **рецензія, підписана особою, що має науковий ступінь, засвідчена печаткою за місцем роботи рецензента**.

6. **Ілюстративний матеріал** має бути високої якості: зображення на фотографіях – різкими; ілюстрації, таблиці тощо мають бути прив'язані до тексту, із зазначеними номером ілюстрації та підтекстовкою до неї.

Автор підписує другий примірник рукопису, стверджуючи цим достовірність дат, імен і прізвищ, цитат, фактів тощо. **Думка редколегії** не завжди збігається з думкою авторів статті.

З приводу публікування матеріалів у журналі звертатися до головного редактора **Дмитренка К. О.** за тел.: **067-509-35-04** або відповідального редактора **Морозова Ю. Г.** за тел.: **(044) 456-37-32; 066-198-12-54**, матеріали надсилати на електронну адресу: **<dima4405@gmail.com>** або **<2345255@ukr.net>**.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори. Редакція залишає за собою право на редагування та скорочення прийнятих до друку матеріалів. Рукописи не повертаються. У разі використання матеріалів посилання на журнал є обов'язковим. Листи й матеріали для публікації можна надсилати електронною поштою: **info@pedpressa.ua** з поміткою «Фізичне виховання в сучасній школі».

© Видавництво педагогічна преса. Усі права захищено. Жодні частина, елемент, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути скопійованими чи відтвореними в будь-якій формі і ніякими засобами — ні електронними, ні фотомеханічними, у тому числі й ксерокопіюванням, записом або комп'ютерним архівуванням, — без письмового дозволу видавця.

ДЕРЖАВНЕ ВИРОБНИЧО-ІНФОРМАЦІЙНЕ
ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА

Директор видавництва
Олексій ОСЬКІН

Головний редактор
редакції науково-методичних журналів
Ніна БЕРІЗКО

Адреса редакції журналу, видавництва:
03680, м. Київ,
вул. Олександра Довженка, 3, 3-й поверх,
тел. 456-37-32
E-mail: dima4405@gmail.com
2345255@ukr.net

Рекламний відділ:
тел. (044) 456-37-02
E-mail: pedpressa@ukr.net
Над номером працювали:
Юрій МОРОЗОВ
(відповідальний редактор)

Зоя КОНЄЄВА
(коректор)
Віктор ДЯЧЕНКО
(верстальник)

Підписано до друку 02.12.2013.
Формат 60×84 1/8.
Папір газетний. Друк офсет.
Умов.-друк. арк. 6,51.
Наклад 881. Зам.
Видруковано:
ТОВ фірма «АНТОЛОГІЯ»
04136, м. Київ, вул. Маршала Гречка, 13

Державний комітет зв'язку та інформації України ф.СП-1											
ДОСТАВНА КАРТКА — ДОРУЧЕННЯ											
ПВ	місце	літер.	На <u>газету</u>			68840					
			журнал								
«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В РІДНІЙ ШКОЛІ»											
<small>найменування видання</small>											
Вартість	передплата								кількість	1	
	перезадресування								комплектів		
на 2014 рік по місяцях											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
поштової індекс _____			місто _____								
код вулиці _____			село _____								
буд. _____			область _____								
корп. _____			район _____								
кв. _____			вулиця _____								
прізвище, ініціали _____											